

Основні нормативні документи НБУ, прийняті протягом листопада 2018 року

Документ	Дата прийняття	Сутність	Мета/вплив
<p>Постанова № 116 «Про затвердження Змін до Положення про здійснення банками фінансового моніторингу»</p>	<p>01.11.2018</p>	<p>Впроваджується механізм віддаленої ідентифікації клієнтів банків через Систему BankID НБУ. Цей механізм передбачає, що вперше ідентифікація фізичної особи має проводитися за її присутності одним з банків-учасників системи, і вже після цього ця фізична особа зможе замовляти сервіси та послуги на сайті будь-якої компанії або банку, підключених до Системи BankID НБУ. Це, наприклад, дасть можливість клієнтам банків дистанційно відкривати рахунки без необхідності відвідувати відділення банку.</p> <p>При цьому для надання банківських послуг обов'язковими умовами є виконання вимог фінансового моніторингу. Відповідальність за належне здійснення ідентифікації та вивчення клієнта покладається як на банк, який здійснив ідентифікацію, так і на банк, що використовує інформацію, отриману за допомогою засобів Системи BankID. Внесеними змінами НБУ удосконалив порядок здійснення фінансового моніторингу з урахуванням нововведень</p>	<p>Забезпечення виконання вимог з фінансового моніторингу в умовах здійснення віддаленої ідентифікації клієнтів банків</p>

<p>Постанова № 117 «Про внесення зміни до Положення про основи процентної політики Національного банку України»</p>	<p>05.11.2018</p>	<p>НБУ уточнив операційну ціль монетарної політики. Вона полягає в утриманні гривневих міжбанківських ставок на рівні, близькому до рівня облікової ставки, у межах коридору процентних ставок за інструментами постійного доступу. Індикатором рівня гривневих міжбанківських процентних ставок для цілей процентної політики визначено Український індекс міжбанківських ставок для кредитів та депозитів овернайт у національній грошовій одиниці (UIIR). Тобто, якщо зниження інфляції до 5% у середньостроковій перспективі – це ціль монетарної політики, то ціль проведення монетарних операцій – це утримати значення UIIR на рівні, близькому до рівня облікової ставки (зараз – 18%) та у межах коридору процентних ставок за інструментами постійного доступу, тобто – за кредитами овернайт (зараз – 20%) та депозитними сертифікатами овернайт (зараз – 16%).</p>	<p>Збільшення прозорості монетарної політики</p>
<p>Постанова №740-рш «Про внесення змін до Публічної пропозиції Національного банку України на укладення Єдиного договору банківського обслуговування та надання інших послуг Національним банком України»</p>	<p>05.11.2018</p>	<p>Внесення змін до Публічної пропозиції НБУ в зв'язку з впровадженням дистанційної ідентифікації клієнтів</p>	<p>Удосконалення дистанційної ідентифікації</p>
<p>Постанова № 118 «Про затвердження Змін до Тарифів на послуги (операції), що надаються (здійснюються) Національним банком України, який виконує функції Платіжної організації, Центрального маршрутизатора і розрахунково-клірингового центру, розрахункового банку Національної платіжної системи "Український платіжний простір"»</p>	<p>07.11.2018</p>	<p>Затверджено зміни до тарифів на послуги НБУ, який виконує функції Платіжної організації Національної платіжної системи "Український платіжний простір"»</p>	<p>Підвищення ефективності управління витратами, удосконалення політики ціноутворення та у зв'язку з переглядом тарифної політики НБУ</p>

<p>Постанова № 119 «Про затвердження Змін до Положення про здійснення Національним банком України закупівель товарів і послуг, пов'язаних із розробленням дизайну, виготовленням захищеного паперу, банкнот, монет і державних нагород України, їх зберіганням, транспортуванням та обліком»</p>	<p>13.11.2018</p>	<p>Зміни стосуються порядку затвердження плану закупівель, а також процесу організації закупівель та оформлення відповідних документів</p>	<p>Вдосконалення організації та здійснення Національним банком України закупівель товарів і послуг</p>
<p>Постанова № 120 «Про затвердження Правил організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України»</p>	<p>13.11.2018</p>	<p>НБУ затвердив сучасні та зручніші правила складання та подання до Національного банку статистичної звітності, які набудуть чинності 01 січня 2019 року.</p> <p>Зокрема, новими підходами передбачено:</p> <ul style="list-style-type: none"> • подання з початку 2019 року даних у форматі XML, що відповідає міжнародній практиці. До цього часу банки використовували розроблений Національним банком формат для подання звітності; • систематизацію показників статистичної звітності в зручніший та зрозуміліший для користувачів єдиний реєстр, який замінює діючі форми та є в публічному доступі на офіційній сторінці Національного банку; • використання відкритих каналів для передачі даних з високим рівнем захисту інформації: подання звітності здійснюється через веб-портал Національного банку або API, що робить процес подачі зручним. <p>На додаток, в нових правилах унормовано вимогу щодо накладання уповноваженою особою електронного підпису на файл з показниками статистичної звітності, що не потребуватиме в подальшому підтвердження на паперовому носії.</p>	<p>Підвищення гнучкості процесу оновлення вимог до статистичної звітності у майбутньому і забезпечення підвищення якості звітних даних через удосконалення алгоритмів контролю за ними при формуванні статистичної звітності.</p>

<p>Постанова № 122 «Про дію генеральних ліцензій на здійснення валютних операцій, наданих небанківським фінансовим установам»</p>	<p>15.11.2018</p>	<p>Пролонговано строки дії ліцензій небанківських фінансових установ: Для ліцензій строк дії яких закінчується у період з 15 листопада 2018 року до 06 травня 2019 року, пролонгувати їх дію до 07 травня 2019 року. Це пов'язане зі введенням у дію 7 лютого 2019 року Закону України "Про валюту і валютні операції", яким передбачено, що ліцензії на здійснення валютних операцій, які видано після введення його в дію, діятимуть безстроково. У зв'язку з цим могла виникнути ситуація, при якій небанківські фінансові установи, дія ліцензій яких закінчується до введення в дію Закону України "Про валюту і валютні операції", отримали б строкові ліцензії, а установи, дія ліцензій яких закінчується після введення в дію цього закону, - безстрокові. Завдяки Постанові № 122, вищезазначені небанківські фінансові установи зможуть отримати безстрокові ліцензії на здійснення валютних операцій відразу після введення в дію Закону України "Про валюту і валютні операції".</p>	<p>Для забезпечення рівних та єдиних умов для діяльності учасників небанківського фінансового ринку</p>
<p>Постанова № 123 «Про внесення змін до Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями».</p>	<p>15.11.2018</p>	<p>Змінено з 0,3 до 0,45 значення показника LGD (рівня збитків у випадку дефолту) для позичальників з державною власністю. Внесено зміни до умов ухвалення рішення про припинення визнання дефолту боржника</p>	<p>Вдосконалення порядку розрахунку резервів</p>
<p>Постанова № 124 «Про внесення зміни до Тарифів на організаційні послуги та інші види послуг (операцій), що надаються (здійснюються) Національним банком України»</p>	<p>16.11.2018</p>	<p>Змінено тарифи на надання копій документів</p>	<p>В зв'язку з переглядом тарифної політики на окремі послуги та з метою забезпечення відшкодування витрат пов'язаних із виготовленням копій документів</p>

		<p>За новою редакцією п. 3 гл. 1 розд. I Положення банк зобов'язаний надавати до НБУ інформацію про пов'язаних із банком осіб за формою та в строки, визначені нормативним актом НБУ з питань організації статистичної звітності, яка подається до Національного банку. Правління банку має забезпечувати актуальність інформації (звітності) про пов'язаних із банком осіб, що надається до НБУ. Раніше, за цим пунктом, банки мусили подавати актуалізований перелік щомісячно.</p> <p>За змінами до п. 2 гл. 2 розд. I замість Комісії з питань визначення пов'язаних із банком осіб і перевірки операцій банків із такими особами, яка приймала рішення про визначення юридичних або фізичних осіб пов'язаних з банком особами, тепер таке рішення прийматиме Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем.</p> <p>Згідно з новою редакцією п.п. 4 – 6 гл. 2 розд. II банк має право протягом 15 робочих днів із дня отримання повідомлення Нацбанку про визначення особи пов'язаною з банком подати до НБУ клопотання про визначення відсутності ознак пов'язаності особи з банком з обґрунтуванням і підтвердними документами. У разі пропущення строку банк зобов'язаний визначити особу пов'язаною не пізніше першого робочого дня.</p> <p>Також банк має право подати до НБУ вказане клопотання після завершення 15 робочих днів у разі втрати особою ознак пов'язаності після такого визначення.</p> <p>До того ж, банк має право визначити непов'язаною фізичну або юридичну особу, яка була визначена Нацбанком пов'язаною:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. відповідно до рішення Комітету про скасування / припинення дії / зміну рішення про визначення особи пов'язаною з банком; 2. у зв'язку з припиненням цивільної правосдатності фізичної або юридичної особи. <p>У таких випадках банк не пізніше наступного робочого дня письмово повідомляє про це Національний банк.</p>	
<p>Постанова № 125 «Про внесення змін до Положення про визначення пов'язаних із банком осіб»</p>	<p>Громадська організація 27.11.2018</p>		<p>«Фінансовий Пульс» http://finpulse.com.ua 5 ефективності процесу управління операціями з пов'язаними із банками особами</p>

<p>Постанова № 126 «Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 11 червня 2018 року № 64»</p>	<p>26.11.2018</p>	<p>НБУ подовжив терміни виконання банками першого етапу впровадження вимог Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах, затвердженого постановою Правління НБУ № 64 Зокрема, банки мають привести організаційну структуру системи управління ризиками у відповідність до вимог Положення до 30 березня 2019 року, а банківські групи - до 30 квітня 2019 року»,</p>	<p>Подовження термінів надасть можливість банкам забезпечити належне доопрацювання внутрішньобанківських документів щодо запровадження організаційних заходів та затвердження їх наглядовими радами</p>
<p>Постанова № 128 «Про затвердження Змін до Положення про екстрену підтримку Національним банком України ліквідності банків»</p>	<p>27.11.2018</p>	<p>НБУ полегшив доступ банків до екстреної підтримки ліквідності.</p> <p>Зокрема, затверджені такі зміни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • скасовано вимоги щодо надання банком фінансової моделі розвитку; • відстрочено вимоги щодо надання звіту про оцінку нерухомого майна до моменту виникнення потреби у кредиті (раніше – вже на етапі укладання генерального договору з Національним банком); • скасовано вимоги щодо надання звіту про оцінку вартості майнових прав за кредитами юридичних осіб на етапі укладання генерального договору; • подовжено термін дії звіту про оцінку майна з 3 до 6 місяців до дня його подання до Національного банку; • скорочено час перевірки відповідності суб'єктів оціночної діяльності встановленим критеріям. <p>Крім того, визначені ознаки неприйнятності нерухомого майна для передачі в заставу НБУ та встановлено вимоги для страхових компаній, які страхують майно, що перебуває в заставі за кредитами НБУ</p>	<p>Забезпечення фінансової стабільності</p>

Постанова № 129 «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких нормативно-правових актів Національного банку України»	27.11.2018		
Постанова № 130 «Про затвердження Правил застосування переліку документів, що утворюються в діяльності Національного банку України та банків України»	27.11.2018	<p>НБУ розробив нові правила застосування переліку документів, що утворюються в діяльності Національного банку України та банків України</p> <p>Правила визначають :</p> <ul style="list-style-type: none"> • організацію поповнення Національного архівного фонду відповідно до Закону України "Про Національний архівний фонд та архівні установи"; • види документів, що створюються під час діяльності Національного банку та банків України; • строки їх зберігання незалежно від виду носія, на якому вони складені (паперовий чи електронний). <p>Головна перевага нових правил : відтепер усі документи тимчасового терміну зберігання можуть офіційно зберігатися лише в електронному вигляді.</p>	Впровадження електронного документообігу
Постанова № 132 «Про особливості функціонування банківської системи України в умовах воєнного стану»	28.11.2018	<p>На час воєнного стану, запровадженого строком на 30 днів у 10 областях України, банківська система і надалі працюватиме в звичайному режимі.</p> <p>Національний банк у разі необхідності ухвалюватиме окремі рішення стосовно порядку, обсягів та термінів впровадження додаткових заходів, що зумовлюють функціонування банківської системи України в особливий період</p>	Забезпечення надійності та стабільності роботи БСУ в умовах воєнного часу
Постанова № 133 «Про внесення зміни до постанови Правління Національного банку України від 14 серпня 2018 року № 94»	29.11.2018	НБУ на місяць подовжив термін погодження програми капіталізації/планів реструктуризації банку за результатами здійснення оцінки стійкості банків в 2018 році . Якщо раніше строк було визначено до 01.12.2018, то відтепер його подовжено до 31.12.2018.	Забезпечення у 2018 році оцінки стійкості банків і банківської системи

<p>Постанова № 31-0007/63788 «Щодо подання звітності у форматі XML»</p>	<p>29.11.2018</p>	<p>Починаючи з грудня поточного року через веб-портал Національного банку (https://portal.bank.gov.ua) в режимі тестування у форматі XML банки надають такі файли: щоденної звітності (починаючи зі звітності за станом на 04.12.2018) файл 2GX "Інформація за операціями з купівлі/продажу іноземної валюти та банківських металів" (згідно листів Національного банку України); місячної звітності (починаючи зі звітності за станом на 01.12.2018): файл ЗЕХ "Дані про заставу за кредитами Національного банку України, де забезпеченням виступають майнові права за кредитними договорами" (згідно Правил № 120; річної звітності (станом на 01.01.2018): файл 2НХ "Інформація з питань управління ризиками у сфері фінансового моніторингу"(згідно Положення № 197). Подання статистичної звітності у форматі XML не виключає необхідності подання звітних файлів у форматі "#" через АРМ "НБУ-Інформаційний" з чинними Правилами № 129, Положенням № 197 та відповідними листами НБУ</p>	<p>Вдосконалення механізму подання звітності</p>
---	-------------------	---	--